

UCHWAŁA Nr XXI/117/2025
RADY POWIATU W RYPINIE
z dnia 24 września 2025 r.

w sprawie przyjęcia „Powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Rypińskiego na lata 2025-2031”

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz.107, poz. 1907) oraz w związku z art. 19 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2025 r. poz. 1214) **uchwała się co następuje:**

§ 1. Rada Powiatu w Rypinie przyjmuje „Powiatową strategię rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Rypińskiego na lata 2025-2031”, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Rypinie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicy informacyjnej Starostwa Powiatowego oraz publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 19 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej, do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych. Na podstawie Uchwały Nr IX/68/2015 Rady Powiatu w Rypinie z dnia 28 października 2015r. wprowadzono „Strategię rozwiązywania problemów społecznych w Powiecie Rypińskim na lata 2015-2024”. Ww. strategia z końcem 2024 roku przestała obowiązywać.

W związku z powyższym zachodzi potrzeba wprowadzenia aktualnej „Powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Rypińskiego na lata 2025-2031”.

Przy opracowaniu „Powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Rypińskiego na lata 2025-2031” szczególnie uwzględniono programy pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. Ponadto odbyły się konsultacje z właściwymi terytorialnie gminami.

Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Rypińskiego na lata 2025-2031

Podstawowe informacje

Działalność pomocy społecznej reguluje szereg aktów prawnych. Najważniejszy z nich to Ustawa z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej (Dz.U.2025.1214 t.j.), która określa zadania w zakresie pomocy społecznej, rodzaje świadczeń oraz zasady i tryb ich udzielania, organizację pomocy społecznej oraz zasady i tryb postępowania kontrolnego w zakresie pomocy społecznej. Ustawa definiuje pomoc społeczną określeniem „*instytucja polityki społecznej państwa, mająca na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości*”. Według zapisów pomoc społeczna ma wspierać osoby i rodziny, aby mogły zaspokajać swoje niezbędne potrzeby i żyć w warunkach odpowiadających godności człowieka. Główne powody udzielania pomocy osobom i rodzinom w ramach pomocy społecznej, które zostały wykazane w ustawie, to: ubóstwo, sieroctwo, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała i ciężka choroba, przemoc w rodzinie, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa i wielodzietności, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizm, narkomania, zdarzenia losowe i sytuacje kryzysowe, klęski żywiołowe lub ekologiczne.

Art. 16b ustawy o pomocy społecznej zobowiązuje powiaty do opracowywania Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych (SRPS).

Konkretne aspekty pomocy społecznej, w szczególności kryteria, progi czy warunki realizacji określonych zadań i świadczeń pomocy społecznej, regulowane są w szeregu rozporządzeń, wśród których wymienić można m.in.:

- Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 7 października 2005 r. w sprawie progu interwencji socjalnej (Dz.U.2005.211.1762);
 - Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 maja 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu wspierania niektórych osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne (Dz.U.2013.871 t.j.);
 - Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2018 r. w sprawie minimalnych standardów noclegowni, schronisk dla bezdomnych, schronisk dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi i ogrzewalni (Dz.U.2018.896);
 - Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz.U.2024.816 t.j.);
 - Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz.U.2025.51 t.j.);
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 kwietnia 2012 r. w sprawie specjalizacji w zawodzie pracownik socjalny (Dz.U.2024.21 t.j.)

Prace nad Powiatową Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Rypińskiego podzielono na dwa etapy:

- realizacji prac analityczno-diagnostycznych,
- opracowywania części strategicznej.

Prace analityczno-diagnostyczne koncentrowały się na sporządzeniu diagnozy problemów społecznych i określeniu stanu pomocy społecznej w powiecie. W toku prac wykorzystano dane statystyczne obrazujące kondycję jednostki. Statystyki te zaprezentowano w ujęciu dynamicznym, tj. przedstawiającym zmiany i trendy w ostatnich latach. Źródła danych wykorzystane przy realizacji części analityczno-diagnostycznej dokumentu obejmowały:

- statystyki publiczne dostarczające informacji na temat stanu różnorodnych aspektów życia społecznego w powiecie,
- statystyki z zakresu działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie,
- statystyki z zakresu działalności Ośrodków Pomocy Społecznej w Powiecie Rypińskim,
- statystyki z zakresu działalności Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Rypinie,

Realizując zadanie przygotowania i przeprowadzenia diagnozy określony został cel główny i cele szczegółowe. Celem głównym przeprowadzanej diagnozy jest:

- poznanie sytuacji lokalnej społeczności i ich potrzeb.

Cel główny zostanie zrealizowany poprzez osiągnięcie następujących celów szczegółowych:

- poznanie statusu lokalnej społeczności,
- określenie występujących problemów społecznych w powiecie i ich skali,
- określenie warunków życia w powiecie.

Przy opracowaniu „Powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Rypińskiego na lata 2025-2031” szczególnie uwzględniono programy pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka. Ponadto odbyły się konsultacje z właściwymi terytorialnie gminami.

Diagnoza sytuacji w powiecie

W niniejszym rozdziale zostały przedstawione wyniki z badania danych zastanych. Ich zaprezentowanie ma formę tabelaryczną i graficzną.

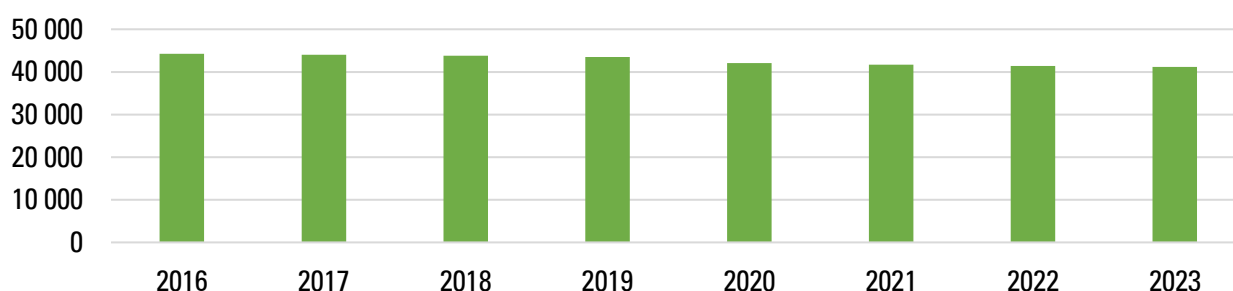
Aspekt demograficzny i rynku pracy

Poniżej zostały przedstawione wyniki z badania danych zastanych. Ich zaprezentowanie ma formę tabelaryczną i graficzną.

Tabela 1. Liczba ludności ogółem

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	zmiana
powiat	44 219	44 029	43 826	43 486	42 089	41 686	41 404	41 185	-6,9%
m. Rypin	16 469	16 482	16 354	16 130	15 873	15 697	15 514	15 379	-6,6%
Brzuze	5 360	5 343	5 322	5 287	4 965	4 928	4 924	4 850	-9,5%
Rogowo	4 810	4 763	4 751	4 765	4 665	4 632	4 596	4 600	-4,4%
Rypin	7 553	7 503	7 487	7 492	7 292	7 246	7 228	7 274	-3,7%
Skrwilno	5 973	5 950	5 909	5 845	5 541	5 468	5 444	5 395	-9,7%
Wąpielsk	4 054	3 988	4 003	3 967	3 753	3 715	3 698	3 687	-9,1%

Liczba ludności powiatu

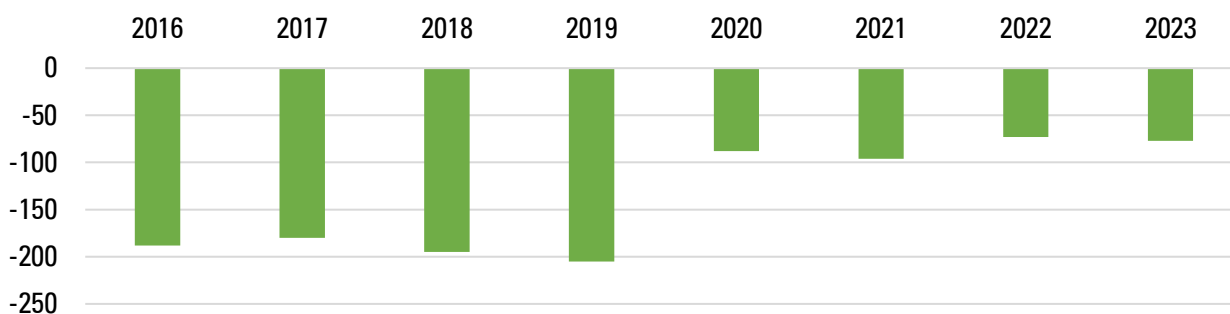

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Liczba ludności w powiecie uległa niewielkiemu zmniejszeniu, co jest adekwatne do zmian na poziomie województwa i kraju. Trend o zróżnicowanej dynamice zmian był taki sam we wszystkich gminach.

Tabela 2. Saldo migracji

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	zmiana
powiat	-188	-180	-195	-205	-88	-96	-73	-77	-59,0%

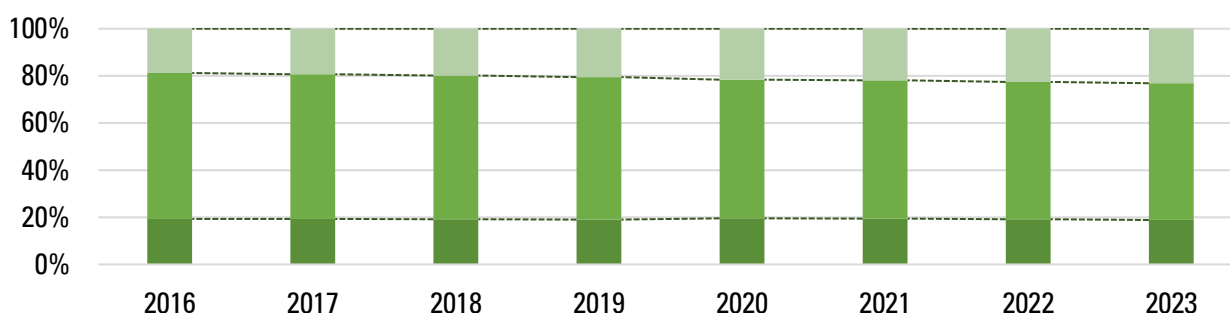

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

W całym badanym okresie zostało odnotowane ujemne saldo migracji w powiecie. Zauważalna jest większa skala zjawiska w latach 2016-2019 oraz jej późniejsze zmniejszanie się. Powodem zmian dynamiki może być pandemia COVID-19, która wpłynęła na zwyczaje mieszkaniowe.

Tabela 3. Struktura wieku ludności z podziałem na przedprodukcyjny, produkcyjny i poprodukcyjny

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	zmiana
przedprodukcyjny	8 529	8 508	8 406	8 258	8 225	8 074	7 907	7 762	-9,0%
produkcyjny	27 377	27 034	26 724	26 279	24 782	24 458	24 144	23 888	- 12,7%
poprodukcyjny	8 313	8 487	8 696	8 949	9 082	9 154	9 353	9 535	14,7%

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Struktura ludności w powiecie uległa niewielkim zmianom, zwiększył się udział osób w wieku poprodukcyjnym, co stanowiło zmianę o największej dynamice. W grupie osób w wieku przedprodukcyjnym odnotowano niewielki spadek, jednak mniejszy niż w grupie osób w wieku produkcyjnym. Dane wskazują na postępujące starzenie się społeczeństwa, co ma duże znaczenia dla usług pomocy społecznej i służby zdrowia.

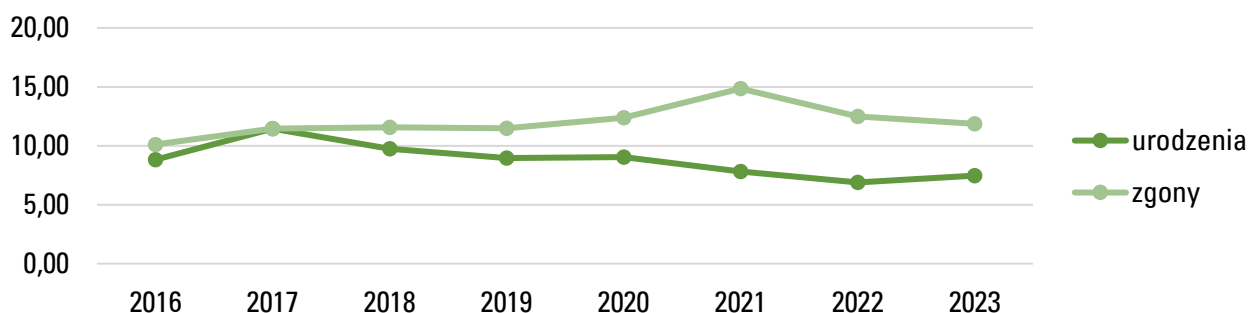
Tabela 4. Współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	zmiana
powiat	22,2	23,0	23,8	25,0	27,0	27,7	28,9	30,1	35,6%

Wskaźnik obciążenia demograficznego osobami starszymi potwierdza dane dotyczące starzejącego się społeczeństwa w powiecie. Dynamika zmian wskazuje, że roczna zmiana wynosi średnio 0,98 jednostki, a tempo zmian wzrasta.

Tabela 5. Wskaźnik urodzeń żywych i zgonów (na 1 000 ludności)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	zmiana
urodzenia	8,82	11,45	9,74	8,96	9,05	7,81	6,89	7,46	-15,4%
zgony	10,11	11,45	11,56	11,49	12,37	14,85	12,48	11,86	17,3%

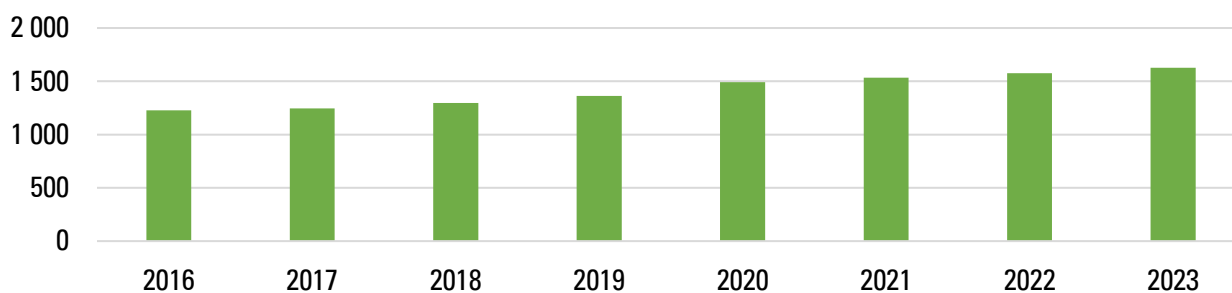
Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Wskaźniki obrazują utrzymującą się przewagę zgonów nad urodzeniami w powiecie. Wskaźnik zgonów odnotował najwyższą wartość w roku 2021, w okresie występowania pandemii COVID-19.

Tabela 6. Wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych (na 10 000 ludności)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	zmiana
powiat	1 227,3	1 246,2	1 295,1	1 361,9	1 491,8	1 533,6	1 575,1	1 628,0	32,6%
m. Rypin	1 779,9	1 799,1	1 828,0	1 889,7	2 006,1	2 049,0	2 088,9	2 165,9	21,7%
Brzuze	886,4	910,2	964,8	1 021,2	1 191,5	1 212,3	1 285,2	1 317,5	48,6%
Rogowo	1 023,0	1 031,3	1 120,3	1 145,9	1 194,2	1 233,9	1 253,7	1 292,9	26,4%
Rypin	856,4	900,4	988,2	1 090,8	1 209,2	1 248,9	1 306,3	1 371,0	60,1%
Skrwilno	901,2	929,2	973,5	1 038,8	1 217,9	1 292,8	1 303,8	1 333,8	48,0%
Wąpielsk	831,7	812,2	856,6	974,1	1 080,5	1 124,6	1 197,8	1 235,6	48,6%

Wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych w powiecie

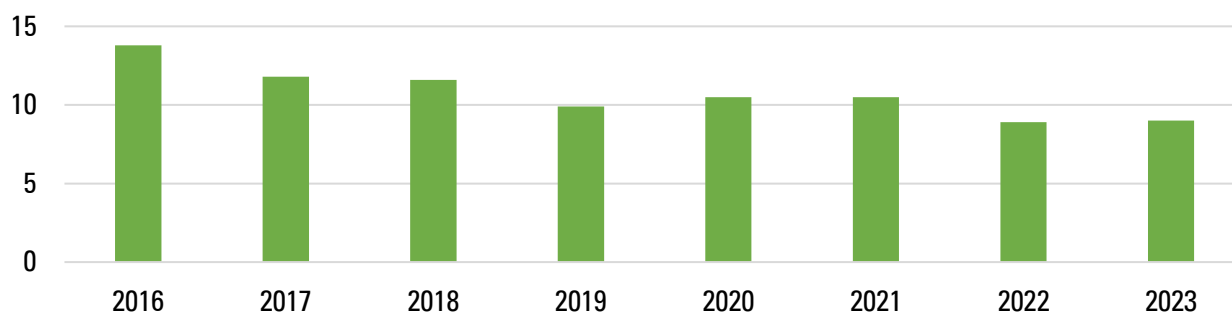

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych (firmy sektora MŚP) w badanym okresie systematycznie zwiększał się. Wskazuje to na istnienie sprzyjających warunków dla przedsiębiorczości w wymiarze lokalnym i krajowym. Trend wskazuje na dalszy wzrost liczby podmiotów gospodarczych w kolejnych latach i jest taki sam we wszystkich gminach, przy czym jego dynamika jest różna.

Tabela 7. Stopa bezrobocia rejestrowanego

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	zmiana
powiat	13,8	11,8	11,6	9,9	10,5	10,5	8,9	9,0	-34,8%

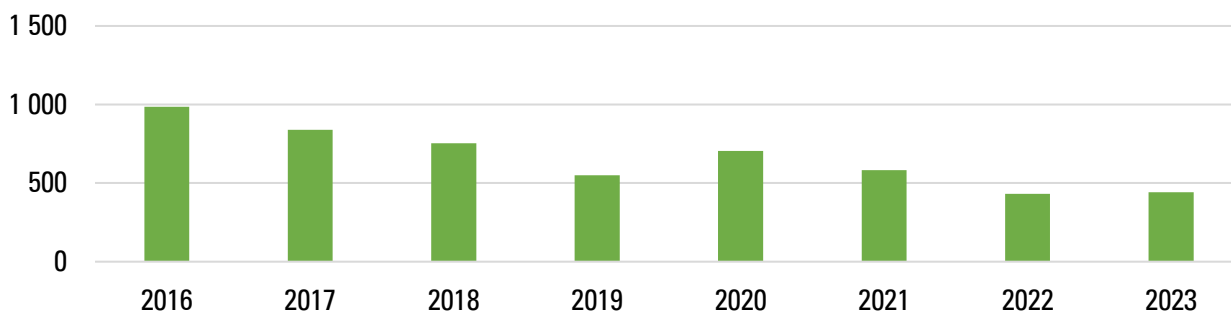

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Stopa bezrobocia rejestrowanego w badanym okresie wykazuje trend malejący. Najniższa wartość została odnotowana w 2022 r. W porównaniu do kraju stopa bezrobocia jest wyższa i w 2023 r. wyniosła 176,5% wartości w kraju. Najwyższa rozbieżność miała miejsce w 2018 i wyniosła 193,1%. Jednocześnie wskaźnik zarejestrowanych osób bezrobotnych przypadających na jedną ofertę pracy w 2023 r. wyniósł 8,49. Wartość ta systematycznie zmniejsza się od 2020 r., gdy wskaźnik został po raz pierwszy opublikowany.

Tabela 8. Liczba osób bezrobotnych przez okres powyżej 1 roku

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	zmiana
powiat	986	840	753	550	705	582	432	442	-55,2%

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Liczba osób pozostających bezrobotnymi przez okres powyżej 1 roku systematycznie zmniejszała się w badanym okresie. Udział tych osób w osobach bezrobotnych ogółem malał, co wskazuje na zmniejszający się problem długotrwałego bezrobocia. W strukturze osób bezrobotnych przez okres powyżej 1 roku zauważalny jest wyższy odsetek kobiet.

Tabela 9. Wskaźnik przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w powiecie w relacji do średniej krajowej (Polska=100)

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	zmiana
powiat	76,3	76,5	77,4	76,8	76,4	77,8	76,7	77,0	0,9%

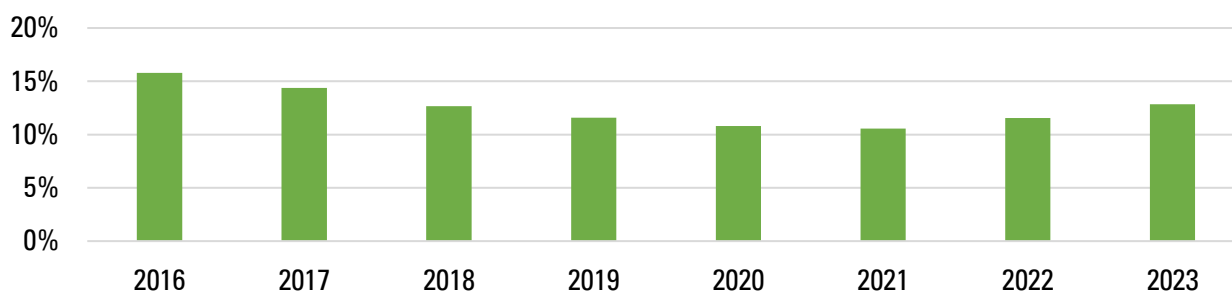
Wskaźnik przeciętnego wynagrodzenia w badanym okresie utrzymywał się na podobnym poziomie i wskazywał na niższe przeciętne wynagrodzenie niż w skali kraju.

Aspekt pomocy społecznej

Tabela 10. Odsetek mieszkańców korzystających z dodatku mieszkaniowego

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	zmiana
powiat	15,78%	14,37%	12,66%	11,60%	10,79%	10,57%	11,54%	12,84%	-18,6%
m. Rypin	34,79%	32,44%	29,30%	27,35%	25,60%	25,63%	27,71%	31,41%	-9,7%
Brzuze	5,45%	4,30%	2,93%	1,68%	1,31%	1,10%	2,05%	2,02%	-62,9%
Rogowo	2,97%	1,68%	1,81%	2,06%	0,92%	0,58%	1,07%	0,83%	-72,1%
Rypin	3,39%	2,47%	2,56%	2,08%	1,78%	1,63%	1,76%	1,66%	-51,0%
Skrwilno	2,98%	2,29%	1,47%	0,92%	1,14%	0,90%	1,41%	1,87%	-37,2%
Wąpielsk	9,37%	8,73%	5,85%	5,90%	4,72%	3,66%	3,38%	2,71%	-71,1%

Odsetek mieszkańców korzystających z dodatku mieszkaniowego w powiecie

Źródło: opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

Odsetek mieszkańców powiatu korzystających z dodatku mieszkaniowego początkowo wykazywał trend spadkowy, a następnie zaczął rosnąć od 2022 r. Przeciętna kwota dodatku w badanym okresie wzrosła o 71,82%. Trend ten jest zgodny z trendem na poziomie kraju. Trend zmian jest taki sam we wszystkich gminach, zauważalna jest jednak duża różnica w jego dynamice.

Tabela 11. Powody przyznawania mieszkańcom pomocy społecznej w Gminie Wąpielsk

Powody przyznania pomocy wsparcia	Liczba rodzin/osób ogółem w roku 2021	Liczba rodzin/osób ogółem w roku 2022	Liczba rodzin/osób ogółem w roku 2023
Ubóstwo	140/429	137/428	132/399
Bezrobocie	81/219	74/200	71/187
Niepełnosprawność	43/107	40/92	46/101
Długotrwała lub ciężka choroba	38/61	33/56	38/66
Potrzeba ochrony macierzyństwa	36/195	32/178	38/211
Potrzeba ochrony macierzyństwa w tym potrzeba ochrony wielodzietności	36/195	32/178	38/211
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0/0	5/16	0/0
Bezdomność	2/2	2/2	3/3
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – ogółem	1/1	2/8	0/0
Alkoholizm	1/1	1/1	2/2

Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych – w tym rodziny niepełne	1/1	1/2	0/0
Sytuacja kryzysowa	1/1	0/0	0/0
Zdarzenie losowe	0/0	0/0	1/3

Źródło: opracowanie własne ośrodka pomocy społecznej.

Główną przyczyną przyznawania pomocy w Gminie Wąpielsk było ubóstwo.

Tabela 12. Powody przyznawania mieszkańcom pomocy społecznej w Gminie Skrwilno

Powody przyznania pomocy wsparcia	Liczba rodzin/osób ogółem w roku 2021	Liczba rodzin/osób ogółem w roku 2022	Liczba rodzin/osób ogółem w roku 2023
Ubóstwo	110/333	150/370	120/284
Bezrobocie	42/117	31/87	31/88
Niepełnosprawność	33/50	39/61	bd
Długotrwała lub ciężka choroba	25/40	43/59	47/68
Kłęska żywiołowa	2/2	1/2	b/d
Bezdomność	1/1	1/1	2/2
Alkoholizm	9/21	10/28	b/d
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w tym:	46/242	5/23	4/16
-rodziny niepełne	45/236	4/18	b/d
- rodziny wielodzietne	1/6	1/5	b/d
Zdarzenie losowe	3/8	3/7	1/4
Potrzeba ochrony macierzyństwa	b/d		22/119

Źródło: opracowanie własne ośrodka pomocy społecznej.

Główną przyczyną przyznawania pomocy w Gminie Skrwilno było ubóstwo.

Tabela 13. Powody przyznawania mieszkańcom pomocy społecznej w Gminie Rogowo

Powody przyznania pomocy wsparcia	Liczba rodzin/osób ogółem w roku 2021	Liczba rodzin/osób ogółem w roku 2022	Liczba rodzin/osób ogółem w roku 2023
Potrzeba ochrony macierzyństwa	49/261	48/262	47/252
- w tym potrzeba ochrony wielodzietności	39/215	38/216	42/232
Bezrobocie	46/165	39/139	38/147
Niepełnosprawność	37/98	43/112	38/116
Długotrwała lub ciężka choroba	27/49	26/45	16/29
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego:	13/45	16/58	20/71
- w tym rodziny niepełne	10/31	11/34	14/43
rodziny wielodzietne	1/5	2/10	2/10

Główną przyczyną przyznawania pomocy w Gminie Rogowo jest potrzeba ochrony macierzyństwa. W ciągu 3 lat zwiększyła się liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych a zmniejszyła się liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia.

Źródło: opracowanie własne ośrodka pomocy społecznej.

Tabela 14. Powody przyznawania mieszkańcom pomocy społecznej w Gminie Brzuze

Powody przyznania pomocy wsparcia	Liczba rodzin/osób ogółem w roku 2021	Liczba rodzin/osób ogółem w roku 2022	Liczba rodzin/osób ogółem w roku 2023
Ubóstwo	87/227	71/172	76/191
Sieroctwo	0/0	0/0	1/5
Bezdomność	2/2	3/3	1/1
Potrzeba ochrony macierzyństwa	24/120	27/136	31/159
w tym wielodzietność	23/117	27/136	31/159
Bezrobocie	156/486	125/393	129/413
Niepełnosprawność	59/133	59/116	78/176

Długotrwała lub ciężka choroba	109/221	122/232	128/283
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	29/81	25/79	25/78
w tym rodziny niepełne	25/68	21/62	21/61
w tym rodziny wielodzietne	1/6	2/13	3/18
Przemoc domowa	1/2	1/3	0/0
Alkoholizm	14/49	18/36	13/33
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	2/2	1/1	3/3
Zdarzenie losowe	3/10	1/4	1/1
Kłęska żywiołowa	3/10	0/0	0/0

Źródło: opracowanie własne ośrodka pomocy społecznej.

Główną przyczyną przyznawania pomocy w Gminie Brzuze było bezrobocie. Liczba ta jednak zmniejszyła się w ciągu 3 lat. Zwiększyła się liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa.

Tabela 15. Powody przyznawania mieszkańcom pomocy społecznej w Gminie Miasta Rypin

Powody przyznania pomocy wsparcia	Liczba rodzin/osób ogółem w roku 2021	Liczba rodzin/osób ogółem w roku 2022	Liczba rodzin/osób ogółem w roku 2023
Ubóstwo	439/1012	396/873	390/839
Bezrobocie	414/1070	339/835	328/831
Długotrwała lub ciężka choroba	237/451	238/442	236/433
Niepełnosprawność	249/481	248/485	241/476
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	127/444	127/421	128/429

w tym rodziny niepełne	113/371	114/358	114/363
rodziny wielodzietne	16/91	13/71	11/64
Potrzeba ochrony macierzyństwa	83/404	65/321	73/362
w tym potrzeba ochrony wielodzietności	46/261	43/233	45/249
Alkoholizm	94/166	90/133	75/112
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	18/26	19/22	21/35
Bezdomność	17/20	25/25	24/24
Narkomania	7/12	5/11	4/7
Przemoc w rodzinie	2/5	5/17	8/28
Zdarzenie losowe	0/0	0/0	1/1
Sytuacja kryzysowa	0/0	0/0	1/2

Źródło: opracowanie własne ośrodka pomocy społecznej.

Główną przyczyną przyznawania pomocy w Gminie Miasta Rypin było ubóstwo. Liczba ta jednak zmniejszyła się z ciągu 3 lat. Zmniejszeniu uległa też liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia.

Tabela 16. Powody przyznawania mieszkańcom pomocy społecznej w gminie Rypin

Powody przyznania pomocy wsparcia	Liczba rodzin/osób ogółem w roku 2021	Liczba rodzin/osób ogółem w roku 2022	Liczba rodzin/osób ogółem w roku 2023
Ubóstwo	554/1921	427/1333	403/1215
Sieroctwo	0/0	0/0	0/0
Bezdomność	2/2	3/3	2/2
Potrzeba ochrony macierzyństwa	36/197	40/216	24/138
w tym wielodzietność	24/84	19/133	24/138
Bezrobocie	174/609	54/201	87/305
Niepełnosprawność	65/194	50/138	47/106
Długotrwała lub ciężka choroba	59/129	48/168	41/77
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i	11/53	26/98	19/94

prowadzenia gospodarstwa domowego			
w tym rodziny niepełne	5/16	17/60	9/26
w tym rodziny wielodzietne	6/37	9/38	10/68
Przemoc domowa	12/48	7/24	6/28
Alkoholizm	11/41	16/56	17/48
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0/0	1/1	1/1
Zdarzenie losowe	0/0	3/8	2/2
Kłęska żywiołowa	0/0	1/4	0/0

Źródło: opracowanie własne ośrodka pomocy społecznej.

Główną przyczyną przyznawania pomocy w Gminie Rypin jest ubóstwo. Liczba ta jednak w ciągu 3 lat zmniejszyła się. Znacznemu zmniejszeniu ulegała też liczba osób, którym udzielono pomocy społecznej ze względu na bezrobocie.

Tabela 17. Liczba prowadzonych procedur „Niebieskiej Karty” przez ośrodki pomocy społecznej w powiecie rypińskim

Ośrodek Pomocy Społecznej	Rok 2021 Liczba prowadzonych procedur „Niebieskiej Karty”	Rok 2022 Liczba prowadzonych procedur „Niebieskiej Karty”	Rok 2023 Liczba prowadzonych procedur „Niebieskiej Karty”
Gmina Wapielsk	5	2	3
Gmina Skrwilno	7	7	4
Gmina Rogowo	9	8	11
Gmina Brzuze	5	6	4
Gmina Miasta Rypin	13	23	23
Gmina Rypin	12	7	5
Łącznie	51	53	50

Źródło: opracowanie własne ośrodków pomocy społecznej

Liczba prowadzonych procedur „Niebieskich kart” utrzymuje się na podobnym poziomie w powiecie w latach 2021, 2022 i 2023.

NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ

Ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych z 27 sierpnia 1997 roku ukazuje niepełnosprawność jako trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy. Według ww. aktu „Niepełnosprawnymi są osoby, których stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy, trwale lub okresowo utrudnia, ogranicza bądź uniemożliwia wypełnianie ról społecznych, a w szczególności ogranicza zdolność do wykonywania pracy zawodowej, jeżeli uzyskały orzeczenie o zakwalifikowaniu do jednego z trzech stopni niepełnosprawności albo orzeczenie o całkowitej lub częściowej niezdolności do pracy a gdy nie ukończyły 16 roku życia – orzeczenie o niepełnosprawności.”

Zgodnie z obowiązującym prawem ocena stanu zdrowia nie jest jedynym wyznacznikiem niepełnosprawności, bowiem orzecznictwo o niepełnosprawności uwzględnia zarówno fizyczne, psychiczne jak i społeczne aspekty funkcjonowania człowieka. Wystąpienie tylko jednego z elementów np. naruszenia sprawności organizmu (potocznie utożsamianego z chorobą) nie musi zatem oznaczać, że mamy do czynienia z niepełnosprawnością. Natomiast intensywność tego czynnika nie wpływa bezpośrednio na ustaloną niepełnosprawność lub stopień niepełnosprawności, jeżeli w następstwie jego występowania nie dochodzi do istotnych ograniczeń w sferze społecznej lub zawodowej.

W powiecie rypiński funkcjonuje Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, w którym powołany skład orzekający ocenia funkcjonowanie osób wnioskujących o przyznanie statusu osoby niepełnosprawnej

Osoby, które ukończyły 16 rok życia mogą być zakwalifikowane do jednego z trzech stopni niepełnosprawności:

- do **znacznego** (dawna I grupa inwalidzka) stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji,
- do **umiarkowanego** (dawna II grupa inwalidzka) stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych,
- do **lekkiego** (dawna III grupa inwalidzka) stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub pomoce techniczne.

Osoby, które nie ukończyły 16 roku życia zaliczane są do osób niepełnosprawnych:

- jeżeli mają naruszoną sprawność fizyczną lub psychiczną o przewidywanym okresie trwania powyżej 12 miesięcy, z powodu wady wrodzonej, długotrwałej choroby lub uszkodzenia organizmu, powodującą konieczność zapewnienia im całkowitej opieki lub pomocy w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych w sposób przewyższający wsparcie potrzebne osobie w danym wieku.

Osoby z niepełnosprawnościami w Polsce

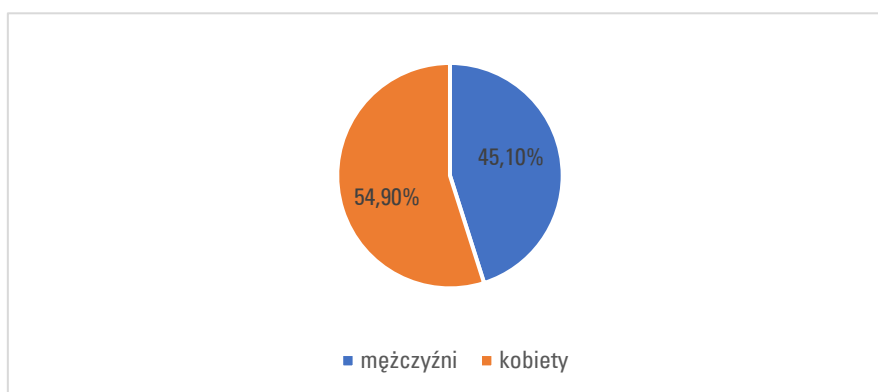
Opracowaniem, które pokazuje liczebność osób niepełnosprawnych a także umożliwia dokonanie szczegółowej charakterystyki tej grupy społecznej w Polsce jest powszechny spis ludności. Na podstawie wyników ostatniego Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 2021 roku liczba osób z niepełnosprawnościami ogółem według stanu na dzień 31 marca 2021 r. wynosiła 5,4 mln i stanowiła 14,3% ludności kraju wobec 12,2% w 2011 r. oraz 14,3% w 2002 r. Udział mężczyzn wśród osób niepełnosprawnych wynosił 45,1% wobec 54,9% dla kobiet.

Osoby legitymujące się prawnym potwierdzeniem niepełnosprawności tj. posiadające orzeczenie potwierdzające niepełnosprawność wydane przez organ do tego uprawniony (np. PZON, ZUS, KRUS, MON, MSWiA, MEiN) stanowiły 63,7% zbiorowości (3.471.193 osób). Liczebność zbiorowości osób niepełnosprawnych prawnie i biologicznie (jednocześnie) wynosiła 2.015.304 osób, tylko prawnie – 1.455 889 osób, tylko biologicznie – 1.976 355 osób.

Osoby niepełnosprawne biologicznie zostały zdefiniowane jako osoby, które odczuwają ograniczenie sprawności w wykonywaniu czynności podstawowych dla swojego wieku, ale nie posiadają prawnego orzeczenia niepełnosprawności. Rozróżniano 3 stopnie ograniczenia zdolności do wykonywania czynności podstawowych: całkowicie, poważnie lub umiarkowanie ograniczoną. We wszystkich tych przypadkach niemożność wykonywania ww. czynności musiała trwać lub przewidywano jej trwanie przez okres co najmniej 6 miesięcy.

W porównaniu z wynikami Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku ogólna liczba osób niepełnosprawnych zwiększyła się o 750,5 tys., tj. o 15,98%, zaś liczba osób niepełnosprawnych prawnie zwiększyła się o 337,7 tys., tj. o 10,78%. Natomiast liczba osób niepełnosprawnych tylko biologicznie zwiększyła się o 410,8 tys., tj. o 26,24%.

Podział osób niepełnosprawnych ze względu na płeć

Źródło: Opracowanie własne PCPR w Rypinie

Osoby z niepełnosprawnościami w Powiecie Rypińskim

Chcąc określić liczebność osób niepełnosprawnych w powiecie rypińskim warto przyrzeć się danym zgromadzonym przez Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Rypinie. Jako okres porównawczy przyjęto lata 2021-2023, w których to skala występowania niepełnosprawności w powiecie przedstawia się naępująco:

Tabela nr 18. Liczba złożonych wniosków z podziałem na cel - osoby po 16 r. ż.

Cel złożenia wniosku	2021	2022	2023
Odpowiednie zatrudnienie	240	208	261
Szkolenie	4	2	2
Uczestnictwo w warsztatach terapii zajęciowej	11	14	18
Konieczność zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	107	142	181
Korzystanie z system środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji/korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych	161	145	155
Zasiłek stały	0	0	0
Zasiłek pielęgnacyjny	125	134	159
Korzystanie z karty parkingowej	70	112	104
Inne	175	228	232
RAZEM	893	985	1112

Źródło: Dane udostępnione przez PZON w Rypinie

Liczba wniosków o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności każdego roku wzrastała, najwięcej wniosków wpłynęło w roku 2024 – 1401. W tym roku 268 wnioskodawców deklarowało, że orzeczenie jest im niezbędne do podjęcia zatrudnienia, 151 natomiast chciało pozyskać prawo do zasiłku pielęgnacyjnego. Podobna tendencja co do celowości wniosków występowała w latach wcześniejszych.

Tabela nr 19. Liczba złożonych wniosków z podziałem na cel - osoby przed 16 r. ż.

Cel złożenia wniosku	2021	2022	2023
Zasiłek pielęgnacyjny	129	130	121
Zasiłek stały	8	18	16
Inne	7	6	7
RAZEM	144	154	144

Źródło: Dane udostępnione przez PZON w Rypinie

Za główny cel uzyskania orzeczenia o niepełnosprawności podawano potrzebę uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego.

Tabela nr 20. Liczba wydanych orzeczeń z podziałem na stopnie niepełnosprawności

Stopień niepełnosprawności	2021	2022	2023
Lekki	174	122	134
Umiarkowany	440	519	535
Znaczny	237	309	401
RAZEM	851	950	1070

Źródło: Dane udostępnione przez PZON w Rypinie

Najwięcej orzeczeń o stopniu niepełnosprawności wydano w roku 2023 tzn. 1070 orzeczeń. Biorąc pod uwagę stopień niepełnosprawności, da się zauważyć, że najwięcej osób wymagało częściowej lub okresowej pomocy ze strony innych osób, czyli uzyskiwało orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności.

Tabela nr 21. Liczba wydanych orzeczeń z podziałem na przyczynę niepełnosprawności

Symbol/Przyczyna niepełnosprawności	2021	2022	2023
01-U	21	22	36
02-P	84	89	96
03-L	24	31	43
04-O	39	23	38
05-R	289	407	392
06-E	18	9	12
07-S	128	139	117
08-T	30	30	38
09-M	29	36	54
10-N	117	111	162
11-I	65	46	72
12-C	7	7	10
RAZEM	851	950	1070

Źródło: Dane udostępnione przez PZON w Rypinie

Z uwagi na przyczynę niepełnosprawności można zaobserwować, że najwięcej osób jest dotkniętych schorzeniami układu ruchu 05-R oraz boryka się ze schorzeniami krążeniowo-oddechowymi 07-S.

Tabela nr 22. Liczba wydanych orzeczeń z podziałem na wiek osób do 16 r. ż.

Wiek osoby orzekanej	2021	2022	2023
0-3	31	135	23
4-7	37	0	41
8-16	76	0	83
RAZEM	144	135	147

Źródło: Dane udostępnione przez PZON w Rypinie

Wśród dzieci najwięcej wydanych orzeczeń dotyczyło dzieci w przedziale wiekowym od 8 do 16 r.ż.

Tabela nr 23. Liczba wydanych orzeczeń z podziałem na przyczynę niepełnosprawności osób do 16 r. ż.

Symbol/Przyczyna niepełnosprawności	2021	2022	2023
01-U	7	6	14
02-P	22	15	18
03-L	7	3	6
04-O	4	9	5
05-R	4	12	11
06-E	8	7	2
07-S	21	9	19
08-T	2	2	3
09-M	4	6	4
10-N	14	9	7
11-I	13	16	9
12-C	38	41	49
RAZEM	144	135	147

Źródło: Dane udostępnione przez PZON w Rypinie

Z danych przedstawionych przez PZON w Rypinie wynika, że najwięcej dzieci dotkniętych jest całościowym zaburzeniem rozwoju. W roku 2023 wydano aż 49 orzeczeń z symbolem 12-C. Drugim schorzeniem co do częstotliwości wydawanych decyzji są dysfunkcje związane z układem krążeniowo-oddechowym (07-S).

Dofinansowanie dla osób niepełnosprawnych w Powiecie Rypińskim

Osoby z niepełnosprawnością mogą skorzystać z dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, którymi dysponuje Powiat Rypiński. Zadania te realizuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie.

Zależnie od środków jakie Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przekazał na realizację zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych realizowane były zadania z zakresu likwidacji barier. Poniższe tabele przedstawiają realizację zadań – likwidację barier przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie na przestrzeni lat: 2021-2023.

Dofinansowanie ze środków PFRON likwidacji barier architektonicznych w komunikowaniu i technicznych w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych.

Tabela nr 24. Bariery architektoniczne w latach 2021-2023

Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych	2021 rok	2022 rok	2023 rok
Liczba złożonych wniosków ogółem	10 na kwotę 90.500,00 zł	11 na kwotę 139.250,00 zł	11 na kwotę 123.000,00 zł
Liczba zrealizowanych wniosków	8	6	9
Kwota dofinansowania	61.985,38 zł	50.000,00 zł	70.212,34 zł

Źródło: Dane PCPR w Rypinie

W ciągu 3 lat wzrosła liczba złożonych i zrealizowanych wniosków jak i wysokość przyznanego dofinansowania.

Tabela nr 25. Bariery techniczne w latach 2021-2023

Dofinansowanie likwidacji barier technicznych	2021 rok	2022 rok	2023 rok
Liczba złożonych wniosków ogółem	16 na kwotę 54.999,00 zł	17 na kwotę 59.939,00 zł	16 na kwotę 60.766,10 zł
Liczba zrealizowanych wniosków	14	15	15
Kwota dofinansowania	45.431,85 zł	48.895,55 zł	56.551,09 zł

Źródło: Dane PCPR w Rypinie

W ciągu 3 lat wzrosła liczba zrealizowanych wniosków jak i wysokość przyznanego dofinansowania.

Tabela nr 26. Bariery w komunikowaniu się w latach 2021-2024

Dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się	2021 rok	2022 rok	2023 rok
Liczba złożonych wniosków ogółem	2 na kwotę 10.604,05 zł	1 na kwotę 1.871,50 zł	3 na kwotę 7.626,60 zł
Liczba zrealizowanych wniosków	2	1	3
Kwota dofinansowania	7.824,05 zł	1.871,50 zł	7.626,60 zł

Źródło: Dane PCPR w Rypinie

W ciągu 3 lat wzrosła liczba złożonych i zrealizowanych wniosków. Kwota dofinansowania nieznacznie zmalała.

Dofinansowanie ze środków PFRON zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny.

Wysokość środków finansowych oraz liczba osób korzystających z dofinansowania na ten cel w okresie 2021-2023 przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 27. Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny w latach 2021-2023

Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny	2021 rok	2022 rok	2023 rok
Liczba złożonych wniosków ogółem	19 na kwotę 50.135,63 zł	16 na kwotę 28.646,40 zł	13 na kwotę 17.664,24 zł
Liczba zrealizowanych wniosków	18	15	13
Kwota dofinansowania	34.718,81 zł	15.506,40 zł	15.429,04 zł

Źródło: Dane PCPR w Rypinie

W ciągu 3 lat zmniejszyła się liczba złożonych i zrealizowanych wniosków. W związku z tym kwota dofinansowania również zmalała.

Dofinansowanie ze środków PFRON zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze

Wydatkowanie środków PFRON na przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz liczbę osób korzystających z tej formy wsparcia przedstawia tabela.

Tabela nr 28. Przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze w latach 2021-2023

Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	2021 rok	2022 rok	2023 rok
Liczba złożonych wniosków ogółem	174 na kwotę 357.841,28 zł	216 na kwotę 427.208,93 zł	269 na kwotę 595.727,97 zł
Liczba zrealizowanych wniosków	171	206	204
Kwota dofinansowania	251.739,54 zł	293.170,55 zł	362.803,28 zł

Źródło: Dane PCPR w Rypinie

Z analizy dotyczącej dofinansowania przedmiotów ortopedycznych oraz środków pomocniczych należy stwierdzić, iż o takie dofinansowanie ubiega się znacząca wyższa liczba niepełnosprawnych mieszkańców Powiatu Rypińskiego. Z uwagi na niewystarczające środki PFRON nie ma było możliwości przyznania dofinansowania dla wszystkich wnioskujących osób niepełnosprawnych.

Dofinansowanie ze środków PFRON uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych

W tabeli zaprezentowano zestawienie informacji o dofinansowaniach w turnusach rehabilitacyjnych w latach 2021-2023.

Tabela nr 29. Dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych na terenie Powiatu Rypińskiego w latach 2021-2024

Dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych	2021 rok	2022 rok	2023 rok
Osoby ubiegające się o dofinansowanie wraz z opiekunami	110 w tym opiekunowie (40 osób)	201 w tym opiekunowie (76 osób)	182 w tym opiekunowie (63 osoby)
Środki przyznane	140.152,00 zł	227.953,00 zł	267.190,00 zł
Wyplacone dofinansowania	140.005,00 zł	202.179,00 zł	225.908,26 zł
Liczba dorosłych	43	54	68
Liczba dorosłych z ZPCh	0	0	1
Liczba dzieci/młodzieży	21	27	21
Liczba opiekunów osób dorosłych	17	29	25
Liczba opiekunów dzieci/młodzieży	20	24	19

Źródło: Dane PCPR w Rypinie

Z informacji przedstawionych w tabeli nr 29 wynika, że wysokość udzielonego dofinansowania przez powiat w analizowanym okresie znacząco wzrosła.

Dofinansowanie ze środków PFRON sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych

Corocznie z tej formy wsparcia korzystają osoby niepełnosprawne zrzeszone w m.in. stowarzyszeniach, związkach prowadzących działalność na terenie powiatu rypińskiego. Najczęściej

są to zadania o charakterze turystycznym i rekreacyjnym. Wysokość środków finansowych oraz osób korzystających z dofinansowania w okresie 2021-2023 przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 30. Sport, kultura, rekreacja i turystyka osób niepełnosprawnych w latach 2021-2023

Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	2021	2022	2023
Liczba zawartych umów	7	9	8
Liczba osób, które skorzystały z aktywności	208	221	281
Kwota dofinansowania	12.515,54 zł	24.636,00 zł	27.268,00 zł

Źródło: Dane PCPR w Rypinie

W badanym okresie wzrosła liczba osób objętych wsparciem oraz zwiększyła się kwota dofinansowania.

PROGRAMY CELOWE PFRON

Powiat Rypiński corocznie przystępuje do realizacji programów celowych Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych: programu Aktywny Samorząd, programu Wyrównywanie Różnic Między Regionami III, programu Dostępne mieszkanie i Mieszkanie dla Absolwenta. Realizatorem wszystkich wymienionych programów jest na terenie powiatu Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie.

Program Aktywny Samorząd

Celem głównym programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów programu w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji. Program Aktywny Samorząd jest ważnym krokiem w kierunku wydajniejszego modelu polityki społecznej wobec osób niepełnosprawnych. Działania przewidziane w programie uzupełniają plany ujęte w powiatowych strategiach rozwiązywania problemów społecznych i programach działań na rzecz osób niepełnosprawnych. Umożliwią samorządom aktywniejsze włączenie się w działania na rzecz inkluzji społecznej osób niepełnosprawnych.

Program „Aktywny Samorząd” składa się z Modułu I i Modułu II.

Formy wsparcia w latach 2021-2023 Module I realizowane w Powiecie Rypińskim:

- pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do samochodu;
- pomoc w uzyskaniu prawa jazdy;
- pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów i oprogramowania;
- dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu i oprogramowania;
- pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności - do 16 roku życia lub osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności;
- pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym;
- pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym;
- pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości;
- pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne - co najmniej na III poziomie jakości;
- pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego,
- pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej,
- pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej.

Tabela nr 31. Dofinansowanie w latach 2021-2023 w ramach Aktywnego Samorządu – MODUŁ I

Aktywny Samorząd MODUŁ I		2021	2022	2023
Udzielone dofinansowanie	kwota	128.116,30 zł	46.718,40 zł	110.153,00 zł
	liczba wniosków	21	11	12

Źródło: Dane PCPR w Rypinie

Liczba wniosków w ciągu 3 lat zmniejszyła się. Natomiast kwota dofinansowania na 1 wniosek wzrosła znacząco.

Moduł II obejmuje pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym. Adresowana jest do osób ze stopniem niepełnosprawności, pobierających naukę w:

- w szkole policealnej,
- w kolegium,
- w szkole wyższej (studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie, studia podyplomowe lub doktoranckie prowadzone przez szkoły wyższe w systemie stacjonarnym / dziennym lub niestacjonarnym / wieczorowym / zaocznym lub

eksternistycznym, w tym również za pośrednictwem Internetu), a także osób, które przewód doktorski otworzyły poza studiami doktoranckimi.

Dofinansowanie obejmuje koszt opłaty za naukę (czesne) lub opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego (w przypadku osób, które mają wszczęty przewód doktorski, a nie są uczestnikami studiów doktoranckich). Dla uczniów szkół policealnych i studentów przewidziany jest także dodatek na pokrycie innych kosztów kształcenia.

Poniższa tabela określa środki na tę formę wsparcia wraz z liczbą osób, które skorzystały z tej pomocy.

**Tabela nr 32. Dofinansowanie w latach 2021-2023 w ramach „Aktywnego Samorządu
– MODUŁ II**

Aktywny Samorząd MODUŁ II		2021	2022	2023
Udzielone dofinansowanie	kwota	92 210,32 zł	81 603,80 zł	38 320,70 zł
	liczba osób	23	18	11

Źródło: Dane PCPR w Rypinie

Liczba wnioskujących osób na to zadanie zmniejszyła się.

Program Wyrównywanie różnic między regionami III

Celem strategicznym programu jest wyrównywanie szans oraz zwiększenie dostępu osób z niepełnosprawnościami do rehabilitacji zawodowej i społecznej ze szczególnym uwzględnieniem osób zamieszkujących regiony słabiej rozwinięte gospodarczo i społecznie.

W roku 2022 w Powiecie Rypińskim realizowano 2 projekty dofinansowane w ramach powyższego programu. Jeden dotyczył Obszaru E - dofinansowanie wymaganego wkładu własnego w projektach dotyczących aktywizacji i/lub integracji osób niepełnosprawnych na kwotę 710.000,00 zł, drugi w ramach Obszaru F - tworzenie warsztatów terapii zajęciowej oraz przeciwdziałanie degradacji infrastruktury istniejących warsztatów terapii zajęciowej na łączną kwotę 72.000 zł. W kolejnym roku zrealizowano trzy projekty w ramach Obszaru B - likwidacja barier w urzędach, placówkach edukacyjnych lub środowiskowych domach samopomocy w zakresie umożliwienia osobom niepełnosprawnym poruszania się i komunikowanie. Umowy w ramach projektów zawarte zostały na łączną kwotę 377.182,67 zł. W 2023r. powiat rypiński również przyjął zaproszenie do realizacji programu Wyrównywanie Różnic Między Regionami III.

Program Samodzielność-Aktywność-Mobilność

Powiat Rypiński w 2022 r. przystąpił do realizacji programu „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” Dostępne mieszkanie, którego celem jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie mieszkania wolnego od barier architektonicznych, jako podstawy samodzielnego realizowania planów zawodowych i społecznych. Dopłata do zamiany mieszkania na pozbawione barier architektonicznych, znajdującego się w lokalizacji umożliwiającej samodzielne opuszczenie budynku do poziomu zero przed budynkiem jest możliwa dla osób posiadających orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności lub dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności do 16 r. ż z tytułu niepełnosprawności narządu ruchu uniemożliwiającej poruszanie się bez użycia wózka inwalidzkiego.

Podobnie od 2022 r. Powiat Rypiński realizuje program „Samodzielność – Aktywność – Mobilność!” Mieszkanie dla absolwenta, którego celem jest wzrost niezależności beneficjentów oraz ułatwienie im aktywności zawodowej i społecznej poprzez zapewnienie samodzielnego mieszkania spełniającego indywidualne kryterium dostępności dla beneficjenta. Program dotyczy osób, które chcą rozpocząć samodzielne, niezależne życie po zakończeniu edukacji, nieposiadające własnego mieszkania. Program skierowany jest do osób niepełnosprawnych będących absolwentami, którzy ukończyli naukę w ciągu ostatnich 3 lat lub nie są absolwentami ale opuściły rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka lub placówkę opiekuńczo-wychowawczą. Osoby chcące skorzystać z ww. Programu są zobowiązane aktywnie poszukiwać pracy w miejscu, w którym wynajmują mieszkanie.

Dotychczas w ramach Programu „Samodzielność-Aktywność-Mobilność” podpisano jedną umowę na łączną kwotę 87.600,00 zł, udzielając dofinansowania do wynajmu mieszkania. Beneficjent pomocy będzie otrzymywał wsparcie w formie dofinansowania kosztów wynajmu mieszkania przez okres 5 lat od podpisania umowy, po spełnieniu warunków określonych przez program na każdym etapie obowiązywania umowy.

PIECZA ZASTĘPCZA

Pieczka zastępcza jest sprawowana w formie:

- rodzinnej,
- instytucjonalnej.

W ramach instytucjonalnej pieczy zastępczej na terenie powiatu funkcjonują 2 placówki opiekuńczo-wychowawcze:

- typu socjalizacyjnego dla 14 dzieci,
- typu specjalistyczno-terapeutycznego dla 14 dzieci.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie wydaje skierowania dzieci zarówno do rodzin zastępczych jak i placówek opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie naszego powiatu. Ponadto nasza jednostka wystawia rachunki do innych powiatów i gmin za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinach zastępczych, które funkcjonują na terenie Powiatu Rypińskiego. Do zadań PCPR należy wnioskowanie do sądu o ustalenie alimentów rodzicom biologicznym za pobyt dzieci w pieczy zastępczej oraz ustalenie odpłatności za pobyt w pieczy zastępczej.

W ramach rodzinnej pieczy zastępczej z Powiatem Rypińskim na dzień 31.12.2023r. funkcjonowały:

- 4 rodziny zastępcze zawodowe – 15 dzieci,
- 9 niezawodowych rodzin zastępczych – 12 dzieci,
- 9 spokrewnionych rodzin zastępczych – 13 dzieci,
- 3 rodzinne domy dziecka – łącznie 29 dzieci.

W Powiecie Rypińskim na dzień 31.12.2023r. funkcjonowało 27 rodzinnych form pieczy zastępczej, w których przebywało 60 małoletnich.

Problem pieczy zastępczej w Polsce wynika z dużej liczby umieszczeń dzieci w pieczy zastępczej. W Powiecie Rypińskim liczba form rodzinnej pieczy zastępczej utrzymuje się na podobnym poziomie. Problem stanowi duża liczba umieszczeń, duża rotacja małoletnich, interwencyjny proces umieszczania dzieci. Pomimo trudnej sytuacji pieczy zastępczej, w Powiecie Rypińskim wszystkie postanowienia sądu są realizowane na bieżąco. Nie było do tej pory sytuacji, że ze względu na brak miejsc – dzieci nie zostały zabezpieczone w pieczy zastępczej i musiały pozostać w zagrażającym im środowisku.

Poniższa tabela przedstawia wysokość środków finansowych, które zostały wypłacone rodzinnym formom pieczy zastępczej w Powiecie Rypińskim.

SSR - spokrewniona rodzina zastępcza

NRZ – niezawodowa rodzina zastępcza

ZRZ - zawodowa rodzina zastępcza

ZRZ-S – zawodowa rodzina zastępcza typu specjalistycznego

ZRZ – PR – zawodowa rodzina zastępcza typu pogotowia rodzinnego

RDD – rodzinny dom dziecka

Tabela nr 33. Świadczenia na dziecko wypłacane rodzinnym formom pieczy zastępczej Powiatu Rypińskiego

Rok	Rodzina zastępcza	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Wysokość pomocy	Dod. dla dziecka niepełnosprawnego
2020	SRZ	7	10	84.127,00	0
	NRZ	7	13	151.575,00	5.064,00
	ZRZ	3	9	160.400,00	0
	ZRZ-PR	1	8		0
	RDD	3	35	380.951,00	7.596,00
2021	SRZ	9	11	75.243,59	0
	NRZ	7	11	143.636,98	6.049,55
	ZRZ	4	16	201.253,64	483,30
	RDD	4	29	365.135,58	13.977,01
2022	SRZ	10	14	122.742,20	2.362,00
	NRZ	7	9	127.832,67	8.424,00
	ZRZ	4	16	255.884,60	8.424,00

	RDD	4	27	483.823,23	19.703,43
2023	SRZ	11	16	138.307,92	3.935,00
	NRZ	10	14	182.370,20	8.517,00
	ZRZ	4	16	230.648,93	9.339,00
	RDD	3	33	444.445,19	20.695,00

Źródło: Dane PCPR w Rypinie

Tabela nr 34. Wydatki powiatu rypińskiego na dzieci z rodzinnej pieczy zastępczej z Powiatu Rypińskiego powiatu przebywające poza Powiatem Rypińskim

Miasto/Powiat	Liczba dzieci 2021	Kwota 2021	Liczba dzieci 2022	Kwota 2022	Liczba dzieci 2023	Kwota 2023
Powiat Włocławski	1	32.343,00	1	32.934,56	1	41.192,78
Powiat Golubsko – Dobrzyński	1	15.821,00	1	16.786,00	1	18.585,00
Powiat Brodnicki	1	8.692,00	1	9.225,00	2	20.394,56
Miasto Suwałki	2	23.194,40	2	25.164,00	2	22.108,65
Powiat Gnieźnieński	2	62.886,98	2	70.895,19	2	92.597,93
Powiat Sieradzki	1	5.749,10	x	x	X	X
SUMA	8	148.686,48	7	162.004,75	8	194.878,92

Źródło: Dane PCPR w Rypinie

Tabela nr 35. Dochody Powiatu Rypińskiego z tytułu pobytu dzieci z innych powiatów w rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Rypińskim

Miasto/Powiat	Liczba dzieci 2021	Kwota 2021	Liczba dzieci 2022	Kwota 2022	Liczba dzieci 2023	Kwota 2023
Powiat Radziejowski	1	15.821,00	1	17.186,00	1	20.444,96
Powiat Lipnowski	1	8.021,12	1	20.000,39	0	0
Powiat Golubsko - Dobrzyński	10	161.826,95	9	189.243,60	8	172.611,36
Miasto Bydgoszcz	1	11.858,40	1	11.858,40	1	13.803,70
Powiat Chełmiński	1	27.814,08	1	22.121,94	0	0,00

Powiat Brodnicki	2	53.953,72	2	55.977,26	2	89.000,04
Miasto Toruń	x	x	2	33.765,58	2	32.563,87
Powiat Toruński	x	x	1	31.476,69	1	31.563,87
Suma	16	279.295,27	18	381.629,86	16	378.361,56

Zródło: Dane PCPR w Rypinie

Tabela nr 36. Koszty utrzymania rodzinnych domów dziecka (RDD)

(utrzymanie lokalu mieszkalnego, przeprowadzenie niezbędnego remontu lokalu mieszkalnego, pokrycie innych niezbędnych i nieprzewidzianych kosztów)

Zadanie RDD	Liczba dzieci 2021	Kwota 2021	Liczba dzieci 2022	Kwota 2022	Liczba dzieci 2023	Kwota 2023
Pomoc na utrzymanie lokalu	33	18.900,00	44	22.400,00	33	36.000,00
Przeprowadzenie niezbędnego remontu	29	5.000,00	31	6.000,00	33	4.500,00
Pokrycie innych niezbędnych i nieprzewidzianych kosztów art. 84 ust. 3	29	5.000,00	29	6.000,00	33	4.500,00

Zródło: Dane PCPR w Rypinie

PLACÓWKI OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZE

W Powiecie Rypińskim w 2023r. funkcjonowały 2 placówki opiekuńczo-wychowawcze: typu socjalizacyjnego oraz specjalistyczno-terapeutycznego.

Koszt pobytu wychowanka w 2023r. w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego wynosił 7.900,50 zł natomiast w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu specjalistyczno – terapeutycznego – 5.935,48 zł.

Dochody w 2023r. za dzieci pochodzące z innych powiatów przebywające w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie powiatu rypińskiego wyniosły 841.526,50 zł.

Tabela nr 37. Wsparcie udzielone osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziną i instytucjonalną pieczę zastępczą

Rodzaj pomocy	Rodzinna piecza zastępcza 2021	Instytucjonalna piecza zastępcza 2021	Rodzinna piecza zastępcza 2022	Instytucjonalna piecza zastępcza 2022	Rodzinna piecza zastępcza 2023	Instytucjonalna piecza zastępcza 2023
Kontynuowanie nauki	9 osób – 35.893,20	5 osób - 19.576,00	10 osób- 46.078,70	3 osoby- 16.995,10	5 osób 37.289,61	2 osoby 7.312,00
Usamodzielnienie	1 osoba – 7.458,00	4 osoby – 26.455,00	4 osoby - 31.356,00	1 osoba – 7.839,00	3 osoby 13.106,00	3 osoby 15.415,00
Zagospodarowanie	1 osoba – 1.695,00	4 osoby – 6.426,00	2 osoby- 3.564,00	2 osoby – 3.477,00	2 osoby 3.821,00	4 osoby 7.642,00

Źródło: Dane PCPR w Rypinie

Tabela nr 38. Dochody z gmin Powiatu Rypińskiego z tytułu utrzymania dzieci z Powiatu Rypińskiego w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej

Za dzieci przebywające w Domu Dziecka w Rypinie			Za dzieci przebywające w rodzinnej pieczy zastępczej		
2021	2022	2023	2021	2022	2023
173.988,75	244.970,00	503.409,29	401.200,00	437.948,92	557.912,00

Źródło: Dane PCPR w Rypinie

Tabela nr 39. Łącznie dochody z gmin za pobyt dzieci przebywające w pieczy zastępczej

Łącznie dochody z gmin za pobyt dzieci przebywające w pieczy zastępczej		
2021	2022	2023
575.188,75	682.918,92	1.061.321,29

Źródło: Dane PCPR w Rypinie

Należy zwrócić uwagę, że koszty utrzymania pieczy zastępczej wzrosły diametralnie. Finansowanie pieczy zastępczej należy do zadań powiatu. Powiat rypiński priorytetowo traktuje rodzicielstwo zastępcze, co zostało odzwierciedlone w wynikach finansowych.

Strategia działań

Diagnoza stanowiła punkt wyjścia do opracowania części strategicznej, w której skupiono się na identyfikacji najważniejszych problemów społecznych wynikających z przeprowadzonych badań i doborze odpowiednich sposobów radzenia sobie z nimi. Na tej podstawie stworzono siatkę celów strategicznych i operacyjnych, mających przybliżyć powiat do osiągnięcia pożądanego stanu kondycji w obszarze społecznym w 2031 roku. Dla każdego z opracowanych celów operacyjnych przygotowano zestaw działań stanowiących konkretne sposoby realizacji postanowień, a także wskazano ramy finansowe. Wyznaczono także mierniki realizacji celów, które mają w przyszłości posłużyć do weryfikacji stopnia realizacji Strategii.

Założenia Strategii

Strategia to ogólny program działalności danej organizacji/jednostki samorządu terytorialnego sporządzony na dłuższy okres. Jest on ukierunkowany na wykorzystanie posiadanych potencjałów do osiągnięcia postawionych założeń. Strategia charakteryzuje się odległym horyzontem czasowym, skupieniem wysiłków na określonych zadaniach, obejmowaniem szerokiego zakresu działań i określeniem wskaźników realizacji powziętych przedsięwzięć. Elementy składające się na strategię można uszeregować w postaci piramidy, na której czele są wizja i misja.

Rysunek 1. Elementy składowe strategii

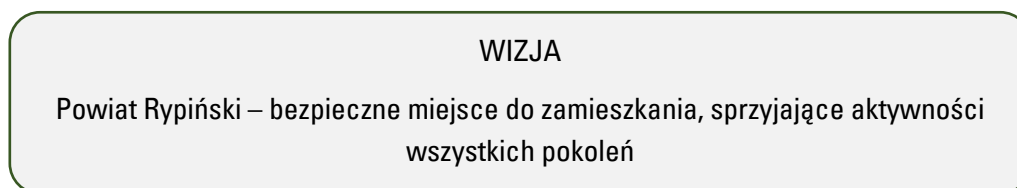

Źródło: opracowanie własne PCPR w Rypinie

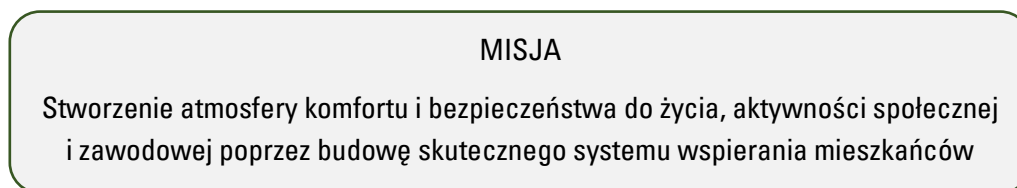
Wizja stanowi obraz pożądanego stanu danego podmiotu w przyszłości. Powinna być zwięzła, realna, a także motywująca. Misja jest syntetycznym opisem sposobu realizacji wizji. Stanowi krótką i precyzyjną prezentację najważniejszych celów podmiotu. Te z kolei konkretyzują to, jak będzie realizowana misja. Cele strategiczne wyznaczają najważniejsze kierunki działania – są określane z długim horyzontem czasowym. Cele operacyjne z kolei mają krótszy horyzont czasowy i są podstawą do osiągnięcia celów strategicznych.

Wizja i misja

Po sporządzeniu diagnozy powiatu opracowano wizję odnoszącą się do obszaru problemów i polityki społecznej. Zawiera ona system wartości wyznaczający kierunki prac nad określeniem celów strategicznych i operacyjnych.

Wyżej zaprezentowaną wizję planuje się zrealizować przy pomocy szeregu celów, zadań i działań, których syntetycznym zobrazowaniem jest misja powiatu w obszarze problemów i polityki społecznej.

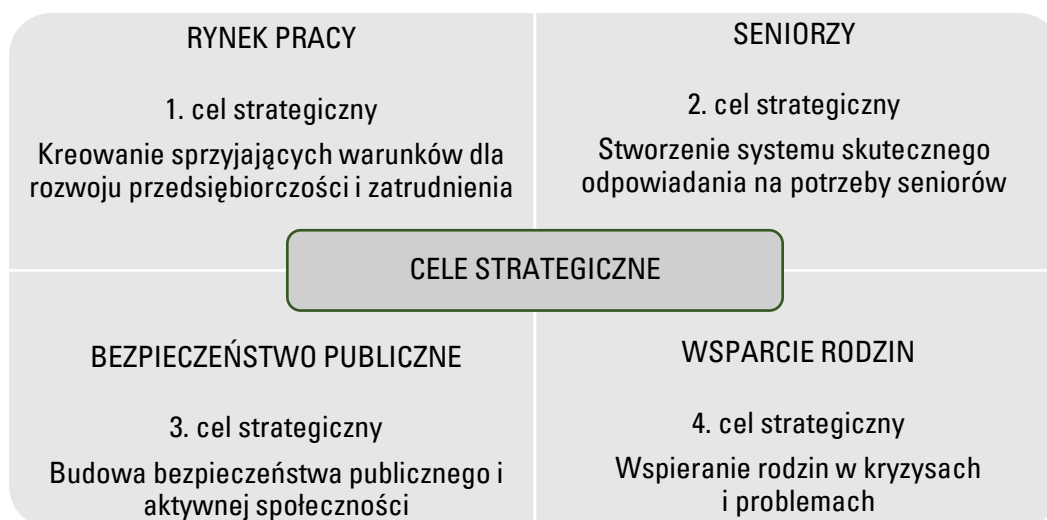

Określona wizja i misja stanowiły podstawę do określenia celów strategicznych.

Cele strategiczne i operacyjne

Strategia wyodrębnia cztery cele strategiczne, odpowiadające za cztery obszary priorytetowe zidentyfikowane w trakcie diagnozy.

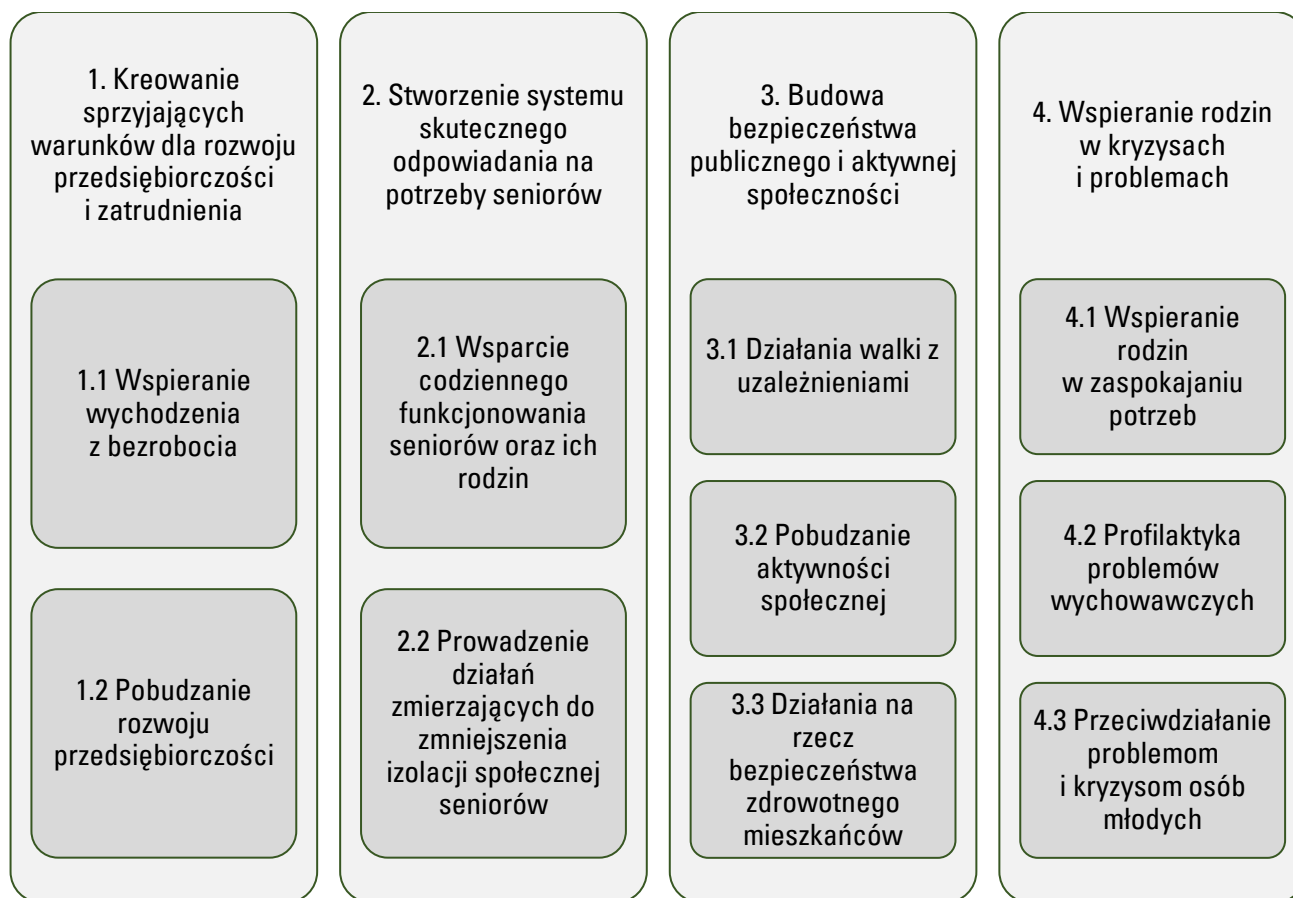
Rysunek 2. Cele strategiczne

Źródło: opracowanie własne PCPR w Rypinie

Pierwszy cel strategiczny wymaga podjęcia działań w celu zapobiegnięcia konsekwencjom, jakie może stanowić odpływ osób młodych i pogłębianie się problemów społecznych. W tym celu konieczne jest wsparcie mieszkańców pod względem poszukiwania miejsc pracy i budowania postaw przedsiębiorczych. Kolejny z celów został opracowany ze względu na zdiagnozowanie problemu osób starszych i problemem dostępu do służby zdrowia. Trzeci cel odnosi się w szczególności do problemu bezpieczeństwa publicznego i aktywnej społeczności. Ostatni cel określono ze względu na zidentyfikowaną potrzebę wsparcia rodzin w kryzysach i problemach w powiecie. Do każdego z celów strategicznych dobrano cele operacyjne w sposób szczegółowy obrazujące sposoby osiągnięcia zamierzeń w poszczególnych obszarach priorytetowych.

Rysunek 3. Cele operacyjne

Źródło: opracowanie własne

Plan działań, wskaźniki i finansowanie

Do każdego z celów operacyjnych przyporządkowano: działania stanowiące najniższy poziom realizacji postanowień Strategii, podmioty odpowiedzialne za ich realizację, wskaźniki i przewidywane źródła finansowania.

Cel strategiczny	Cel operacyjny	Działania	Podmioty odpowiedzialne	Wskaźniki	Źródła finansowania
Kreowanie sprzyjających warunków dla rozwoju przedsiębiorczości i zatrudnienia	Wspieranie wychodzenia z bezrobocia	Monitorowanie sytuacji osób bezrobotnych, diagnoza przyczyn bezrobocia w powiecie	• Urzędy miasta i gmin • Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie • Ośrodki pomocy społecznej w mieście i w gminach • Starostwo Powiatowe • Powiatowy Urząd Pracy	• Wskaźnik bezrobocia rejestrowanego • Liczba osób długotrwale bezrobotnych wśród wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych • Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa lub/i bezrobocia	• Budżet JST • Środki z programów zewnętrznych
		Wykorzystywanie dostępnych narzędzi rynku pracy do zmniejszania poziomu bezrobocia rejestrowego (praktyki, staże, prace interwencyjne itd.)			
		Upowszechnianie wiedzy o ofertach pracy, możliwościach uzyskania dofinansowania i możliwościach rozwoju zawodowego (poradnictwo, szkolenia, staże)			
		Aktywizacja zawodowa osób z niepełnosprawnościami			
		Wykorzystywanie projektów służących aktywizacji osób bezrobotnych finansowanych ze środków europejskich			
		Realizacja działań z zakresu doradztwa zawodowego			
		Aktywna współpraca między gminami a Powiatowym Urzędem Pracy i lokalnymi pracodawcami w celu			

		polepszania sytuacji na lokalnym rynku pracy			
	Pobudzanie rozwoju przedsiębiorczości	Udzielanie zachęt do podejmowania działalności gospodarczej w formie dofinansowań na założenie działalności			
		Utworzenie forum przedsiębiorczości, wspierającego powstawanie nowych firm, współpracę przedsiębiorstw między sobą oraz kooperację z samorządem			
		Współpraca samorządu z lokalnymi przedsiębiorstwami np. podczas organizacji imprez miejskich i wiejskich	• Urzędy miasta i gmin • Starostwo Powiatowe • Powiatowy Urząd Pracy	• Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON • Liczba dofinansowań na rozpoczęcie działalności gospodarczej	• Budżet JST • Środki z programów zewnętrznych
		Promocja osób aktywnych i przedsiębiorczych poprzez np. wydarzenia promocyjne, gale przedsiębiorczości, podkreślanie wkładu przedsiębiorców jako sponsorów wydarzeń			
		Realizacja innych działań służących pobudzaniu przedsiębiorczości m.in. programy edukacyjne dla młodzieży budujące wiedzę nt. przedsiębiorczości			
Stworzenie systemu skutecznego odpowiadania na potrzeby seniorów	Wsparcie codziennego funkcjonowania seniorów oraz ich rodzin	Zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych poprzez współpracę z podmiotami zapewniającymi niezbędną opiekę	• Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie	• Liczba osób korzystających z programów	• Budżet JST • Środki z programów zewnętrznych
		Zapewnienie dostępu do wsparcia finansowego (zasiłków)			

		poprzez zapewnienie dostępu do informacji i wsparcie w zakresie jego pozyskania	• Ośrodki pomocy społecznej w mieście i w gminach • Lokalne ośrodki kultury • Parafie		
		Zapewnienie dostępności architektonicznej obiektów publicznych			
		Organizacja programów wsparcia w postaci wolontariatu			
		Organizacja systematycznych spotkań integracyjnych			
	Prowadzenie działań zmierzających do zmniejszenia izolacji społecznej seniorów	Utworzenie kół integracji seniorów związanych z tematyką zainteresowań grupy docelowej			
Budowa bezpieczeństwa publicznego poprzez działania profilaktyczne i interwencyjne	Działania walki z uzależnieniami	Działalność Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	• Urzędy miasta i gmin • Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie • Ośrodki pomocy społecznej w mieście i w gminach • Starostwo Powiatowe • Komendy policji • Przychodnie	• Liczba akcji i wydarzeń z zakresu edukacji na temat uzależnienia od alkoholu • Liczba osób korzystających ze wsparcia OPS z powodu uzależnienia od alkoholu • Liczba osób doprowadzonych do wytrzeźwienia	• Budżet JST • Środki z programów zewnętrznych
		Opracowywanie na dalsze lata programów przeciwdziałania uzależnieniom			
		Akcje profilaktyczne i edukacyjne (festyny, spotkania tematyczne) w zakresie uzależnienia od używek			
		Realizacja Programu Profilaktyki Uzależnień			
		Monitorowanie kwestii sprzedaży alkoholu na terenie Powiatu i egzekwowania kar za sprzedaż alkoholu nieletnim i nietrzeźwym			
	Pobudzanie aktywności społecznej	Organizacja wydarzeń kulturalnych skierowanych do lokalnej społeczności		• Liczba zrealizowanych wydarzeń	• Budżet JST • Środki z programów zewnętrznych

	Działania na rzecz bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców	Edukacja zdrowotna, propagowanie zdrowego stylu życia wśród mieszkańców poprzez akcje informacyjne, konkursy, warsztaty Zaangażowanie w tworzenie się i promocję bezpłatnych badań profilaktycznych i konsultacji lekarskich w powiecie Współpraca na rzecz zwiększania dostępności usług ochrony zdrowia		• Liczba przeprowadzonych na terenie powiatu akcji badań profilaktycznych • Liczba akcji edukacyjnych z zakresu zdrowia i propagowania zdrowego stylu życia	• Budżet JST • Środki z programów zewnętrznych
Wspieranie rodzin w kryzysach i problemach	Wspieranie rodzin w zaspokajaniu potrzeb	Prowadzenie, rozwój i poprawa jakości pracy socjalnej z rodzinami	• Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie • Ośrodki pomocy społecznej w mieście i w gminach	• Liczba rodzin korzystająca ze wsparcia finansowego i niefinansowego	• Budżet JST • Środki z programów zewnętrznych
		Wsparcie w postaci świadczeń niefinansowych dla rodzin zmagających się z problemami			
		Wspomaganie w dotarciu do pomocy psychologicznej, pedagogicznej i prawniczej dla członków rodzin w kryzysie			
	Profilaktyka problemów wychowawczych	Inicjatywy zmierzające do profilaktyki w zakresie problemów wychowawczych wśród dorosłych i młodzieży Akcje informacyjne w zakresie możliwości uzyskania wsparcia dla rodzin dotkniętych problemami	• Urzędy miasta i gmin • Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie • Ośrodki pomocy społecznej w	• Liczba inicjatyw profilaktyki w zakresie problemów wychowawczych	• Budżet JST • Środki z programów zewnętrznych

			mieście i w gminach • Placówki szkolne		
	Przeciwdziałanie problemom i kryzysom osób młodych	Wspieranie inicjatyw młodzieżowych i działalności organizacji zrzeszających osoby młode Realizacja dodatkowych zajęć edukacyjnych budujących ducha aktywności społecznej i przedsiębiorczości u młodzieży Spotkania młodzieży z lokalnymi przedsiębiorcami w celu budowy ducha przedsiębiorczości i sieci kontaktów wspierających aktywność zawodową Zapewnienie wsparcia psychologicznego w szkołach	• Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie • Ośrodki pomocy społecznej w mieście i w gminach • Parafie • Placówki szkolne	• Liczba działań realizowanych we współpracy z młodzieżą • Odsetek młodzieży uczestniczący w indywidualnych zajęciach	• Budżet JST • Środki z programów zewnętrznych

Źródło: opracowanie własne

Ocena efektywności, monitoring i ewaluacja

Monitoring polega na gromadzeniu i analizie danych dotyczących realizacji celów określonych w założeniach strategicznych. Pozwala na sprawdzenie i ocenę skuteczności realizacji działań oraz ustalenie, jakie należy podjąć środki zaradcze by zrealizować postawione cele. Monitorowanie dostarcza także informacji dla przyszłego planowania pokazując w jakim stopniu podjęte w danym okresie działania przybliżyły jednostkę do realizacji postawionej wizji. Sprawozdawczość na potrzeby monitoringu i ewaluacji Strategii będzie realizowana w okresach rocznych. Podmiotem odpowiedzialnym za monitoring wskaźników będzie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Rypinie.

Dla każdego z zadań określonych w Strategii wyznaczono wskaźniki, dla których źródłami danych są ogólnodostępne statystyki Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, oraz dane z działalności poszczególnych jednostek w powiecie. Analiza powinna obejmować wskaźniki przyporządkowane każdemu z zadań. W ramach końcowej ewaluacji Strategii należy przygotować raport ewaluacyjny zawierający dane ukazujące osiągnięcie założonych wartości wskaźników.

Konsultacje dokumentu

Zgodnie z obowiązkiem opracowany dokument podlegał konsultacjom z gminami. Miały one na celu:

- upowszechnienie wyników diagnozy i jej wniosków,
- umożliwienie wyrażenia opinii i przedstawienia własnego stanowiska
- wdrożenie w dokumencie zmian w celu jego lepszego dopasowania do potrzeb lokalnej społeczności.

Konsultacje zostały przeprowadzone w formie pośredniego kontaktu z gminami. Wybór formy pozwolił na zebranie szczegółowych informacji o charakterze jakościowym. Ich wynik został uwzględniony w ostatecznej wersji dokumentu.